

S2019/04058/FS

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: Digifysiskt vårdval SOU 2019:42

Sveriges psykologförbund vill gärna inkomma med synpunkter på ovanstående betänkande. Trots att psykologisk behandling är en växande del av digital vård har betänkandet inte kommit till förbundet för remiss. Vi hoppas att våra synpunkter, trots sen ankomst, kan tas med i underlag för beslut.

Vi vill särskilt kommentera på de delar som rör utredningens förslag kring ett system för s.k. nätläkare (avsnitt 10). Detta då en stor del av förbundets medlemmar bedriver psykologisk behandling via nätet.

Utredningen har fokuserat på medicinsk bedömning och behandling som är en stor del av primärvårdens uppdrag. Men det finns avgörande skillnader avseende psykologisk bedömning och behandling.

Psykisk ohälsa och sjukdom är en av de största utmaningarna för svensk primärvård. Vården är av tradition uppbyggd utifrån ett medicinskt perspektiv samtidigt som allt fler söker för psykiska besvär. Väntetiden för att få träffa en legitimerad psykolog är idag lång och många hinner under väntetiden få en förvärrad symptombild. Med tidiga insatser så kan svårigheter som inte är så allvarliga tas om hand i ett tidigt skede och med det även förkorta eller förhindra sjukskrivning. Genom digital vård kan också fler erbjudas psykologisk behandling och tillgången därmed öka. Det finns mycket som talar för att behandling av lindrigare och mildare former av depression och ångest lämpar sig väl i en digital kontext, exempelvis internetbaserad KBT har starkt vetenskapligt stöd. Ytterligare en aspekt är att för många, särskilt unga personer, kan tröskeln för att söka vård i ett tidigt stadium sänkas.

Utredningen förslår ett lagstadgat krav på fysisk närvaro för att tillåtas erbjuda hälso- och sjukvård. Vi anser att konsekvenserna av ett sådant förslag i praktiken innebär en försämring i tillgänglighet för patienterna, främst i de delar av landet som är glest befolkade. Den redan ojämlika vården riskerar bli än mer ojämlik och vi skulle se delar av landet med stor del landsbygd underdimensionerad både vad avser digital vård och fysisk vård.

Förslag om att patienter måste knytas till namngiven läkare ser vi inte som realistiskt. Vi instämmer i att kontinuitet är viktigt, men ifrågasätter om det nödvändigtvis måste vara knutet till en fysisk plats eller en specifik läkare. Därutöver kommer det med nuvarande och framtida kompetensförsörjning inte vara möjligt för alla invånare att ha namngiven fast läkare.

Listning föreslås införas i lagstiftningen och att tillfälliga besök hos annan utförare än den hos vilken patienten är listad hos ska begränsas. Förslaget skall kraftigt begränsa friheten för patienten att välja vårdgivare. Det skulle dessutom innebära att den som behöver psykologisk behandling där utföraren inte kan erbjuda det begränsas i möjligheten att få den hjälp som Socialstyrelsen rekommenderar för många former av lättare psykisk ohälsa. Listningstak kommer att medföra problem både i den fysiska vården och framstår som än mer främmande i den digitala vården.

Sveriges Psykologförbund

Ulrika Edwinson
Förbundsdirektör

Maria Enggren Zavisic
Samhällspolitisk strateg